

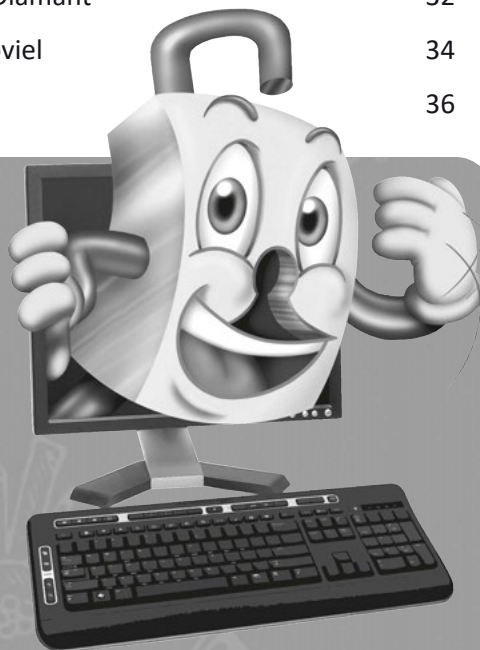
Kindvriendelijk internet

Brochure "De Surfsleutel" jaargang 11 nummer 37

SURFSLEUTEL

Voorwoord brochure 37	3
Cyberpesten	4
Gameverslaving bij Kinderen	8
Goede foute link	13
Cyberpesten deel 1: wat is cyberpesten?	14
Wat is swatting en hoe zorg je ervoor dat jij geen slachtoffer wordt?	18
Auteursrecht	21
Organisaties op het gebied van Internetveiligheid en mediawijsheid	23
Media Ukkie Dagen	24
Brochure kinderinternet de Surfsleutel	27
Kinderinternet de Surfsleutel	29
Vouw jouw MediaDiamant	32
Wat de redactie opviel	34
Colofon	36

Voorwoord brochure 37

Het is heel naar als jouw kind online wordt gepest. Het kan echter ook zijn dat jouw kind juist de online-pester is. In deze brochure 2 artikelen over cyberpesten. Hierin gaan we in op wat cyberpesten is en hoe je cyberpesten hopelijk kunt voorkomen.

In deze brochure vind je ook deel 1 van gameverslaving bij kinderen. In dit artikel kun je lezen hoe je een gameverslaving bij je kind herkent, hoe vaak gameverslavingen bij kinderen voorkomen en wat de gevolgen hiervan zijn.

Swatting is een levensgevaarlijke grap waarbij de dader de politie probeert te overtuigen dat er zich een levensbedreigende situatie voordoet. Swatting komt in belangrijke mate voort uit de online gaming community. In dit artikel leggen we uit wat het precies is en hoe swatters aan hun informatie komen.

De Media Ukkie dagen waren weer een groot succes. Talloze ouders zijn op weg geholpen met tips, tools en adviezen. In deze brochure kun je er alles over lezen.

Iedereen kent dat wel. Je hebt een presentatie gemaakt en wil er een leuke foto bij plaatsen die je op internet hebt gevonden of je hebt een leuke foto van een vriend en wil die op Instagram zetten. Mag je deze foto's zomaar gebruiken of plaatsen? We leggen je uit wat wel en niet mag.

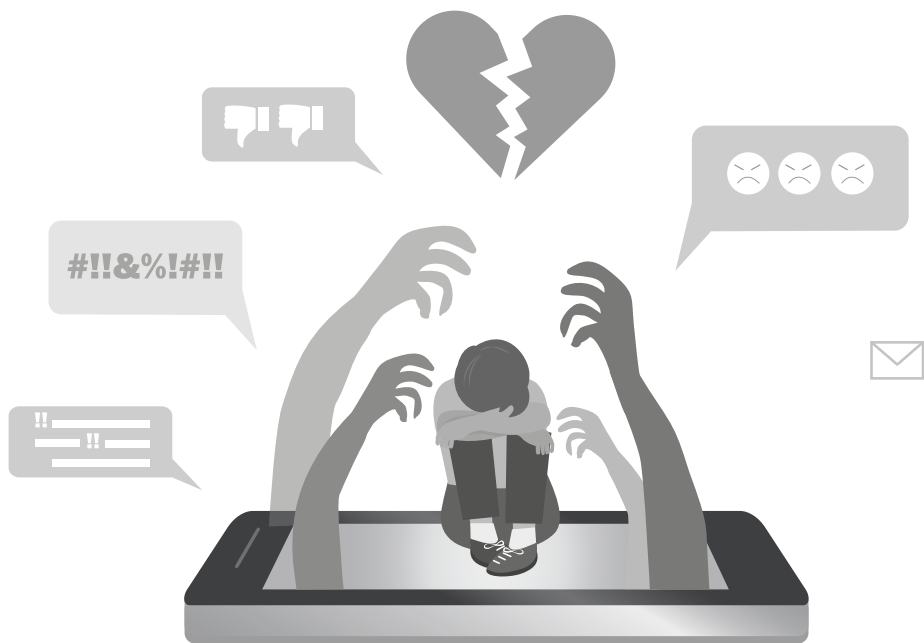
Deze brochure sluiten we af met wat de redactie opviel op het wereldwijde web.

Zijn er verder nog onderwerpen over internet of sociale media waar je meer over zou willen weten, laat het ons dan even weten via redactie@surfsleutel.nl. Dan kijken wij of we er de volgende keer iets over in de brochure kunnen plaatsen.

Namens de redactie veel kindvriendelijk Surfsleutel plezier!

Paula Lagerwerf

Hoe kun je cyberpesten voorkomen?

Met de hedendaagse hoeveelheid aan sociale media, apps en andere online netwerken is het onmogelijk om als ouder overal de vinger aan de pols te houden. Wél kun je jouw kind preventief een aantal belangrijke lessen meegeven om cyberpesten hopelijk te voorkomen.

-
HELP MET WEERSTAND OPBOUWEN
-
LAAT ZE VOORBEELDEN ZIEN
-
HOUD CONTACT MET HUN ONLINE WERELD

1. Help je kind veerkracht op te bouwen, zowel on- als offline

Iedereen krijgt in zijn leven te maken met onbeleefd of kwetsend gedrag. Als je kind weet wat hij of zij waard is, zullen pestkoppen je kind moeilijker kunnen raken met opmerkingen. Daarom is het belangrijk om weerbaarheid op te bouwen. Hier zijn een paar manieren waarop je dat kunt stimuleren:

- **Geef een positief voorbeeld.** Als je zelf een negatieve opmerking te horen krijgt, laat je kind dan zien hoe je die negeert. Laat zien dat je respectvol met die opmerkingen omgaat en met anderen praat over je gevoelens. Laat je kind zien dat onbeschofte dingen die mensen zeggen of doen je misschien verdrietig maken, maar dat ze geen afbreuk doen aan wie je bent. Stel je ook kwetsbaar op. Geef het toe als je een fout maakt en laat zien dat je fout zat in plaats van je te verstoppen.
- **Zoek film- of boekpersonages waar je kind zich in herkent.** Vooral voor jongere kinderen laat fictie zien hoe je met allerlei problemen kunt omgaan. Je kunt de favoriete verhalen van je kind gebruiken om te laten zien hoe hoofdpersonen pijnlijke

obstakels overwinnen. Help je kind een positieve mantra over zichzelf te verzinnen en zeg die elke dag samen in de badkamer-spiegel. Je zou iets kunnen kiezen als: “Ik ben sterk. Ik ben aardig. Ik ben slim en ik kom op voor anderen!”

- **Doe samen aan yoga of meditatie.** Deze vaardigheden kunnen helpen om angst te verminderen. Ze kunnen tegelijkertijd het gevoel van eigenwaarde en de veerkracht van je kind vergroten.

2. Laat voorbeelden uit de echte wereld zien van cyberpesten

Het **creëren van empathie** kan cyberpesters helpen hun gedrag te veranderen. Het kan ook voorkomen dat het pesten begint. Cyberpesten is een onderwerpen dat we in het nieuws vaak voorbij zien komen. Je kunt zo'n verhaal uit het nieuws aangrijpen om met je kind over de gevolgen van cyberpesten te praten.

3. Blijf in contact en wees betrokken bij hun online activiteiten

Communicatie is de sleutel. Praat regelmatig met je kind over wat er in zijn of haar leven gebeurt. Je kunt vragen **welke apps je kind online gebruikt**, met wie je kind praat en gamet.

Je kunt zelfs het favoriete online spel van je kind met hem of haar spelen. Op die manier kun je een glimp opvangen van de hobby van je kind en wat het inhoudt.

Het is aan te raden om op een niet-oordelende manier belangstelling te tonen voor de activiteiten van je kind. Je kind zal zich hierdoor **veilig en op zijn of haar gemak voelen** en eerder naar je toe komen met eventuele problemen. Als je kind door een situatie op school of thuis het risico loopt om gepest te worden, kan het zijn of haar zorgen met jou delen.

Maak sociale media en andere vormen van online communicatie **open en bespreekbaar**. Privacy is belangrijk, maar er is zelden een goede reden om nare dingen die je kind online overkomen, te verstoppen of te verzwijgen. Voor meer informatie

over hoe je het gesprek het best kunt aangaan met je kind, verwijzen we je naar het artikel 'Hoe praat je met je kind over de risico's van het internet?'

Laat je kind van tevoren al weten **waar hij of zij** terecht kan, als hij of zij in de problemen zit. Natuurlijk kan je kind bij jou aankloppen, maar als je kind van websites weet zoals Meldknop.nl, is hij of zij waarschijnlijk eerder geneigd om actie te ondernemen.

Cyberpesten: hoe help je je kind?

Cyberpesten is een veelvoorkomend probleem dat verschrikkelijke gevolgen kan hebben. Kinderen en jongeren kunnen uit angst voor eenzaamheid nare dingen tegen elkaar zeggen. Ze willen bij de groep horen en sluiten anderen daarom buiten. Let op als je kind zich terugtrekt uit het gezinsleven en niet meer naar school wil. Ook klagen over buikpijn zonder duidelijke reden kan erop wijzen dat je kind problemen heeft met cyberpesten.

De beste manier om je kind in zo'n situatie te helpen, is door goed met hem of haar te praten. Geef je kind de middelen die hij of zij nodig heeft en neem eventueel contact op met de school of de ouders van andere kinderen. Dit geldt ook als je kind juist de pester blijkt te zijn.

Door: David Janssen

Bron VPNgids.nl voor het hele artikel

Halloween-knutsel

Pompoen potje

Wat heb je nodig?

- glazen pot
- schaar
- lijm
- zwart papier
- oranje tissue- of crêpepapier

Hoe maak je het?

- Knip in het tissue- of crêpepapier vormpjes. Op het voorbeeld zie je driehoekjes, maar je kan ook kiezen voor iets anders.
- Plak het tissue- of crêpepapier om het glazen potje.
- Knip uit het zwarte papier 3 driehoekjes. Dit zijn de ogen en de neus.
- Knip uit het zwarte papier een mond.
- Knip uit de mond een hoekje (zie voorbeeld!).
- Plak de ogen, neus en mond op het glazen potje.
- Stop nu nog een waxinelichtje in het potje en steek deze aan. vraag altijd papa of mama erbij! In het donker ziet dit er heel erg spannend uit.

SURFSLEUTEL

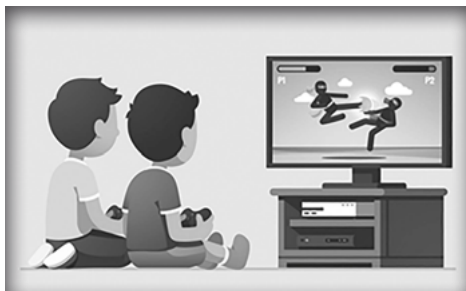
©Surfsleutel

Brochure "De Surfsleutel"

Gameverslaving bij kinderen

Deel 1

Het is haast een stereotype geworden: kinderen in films en series die niets anders doen dan achter hun computer allerlei spelletjes spelen. Dit is echter meer dan alleen een stereotype. Voor veel kinderen, jongeren en ouders is een gameverslaving een serieus probleem. Wanneer heb je precies een gameverslaving? Hoe vaak komt het voor en wat zijn de mogelijke gevolgen? Dit zijn de vragen waar we ons in dit artikel mee bezig houden. Ook bespreken we oplossingen om het ontwikkelen van een gameverslaving tegen te gaan. We praten over gezonde tijdslijmieten voor computergebruik en geven enkele praktische tips die goed van pas kunnen komen.

Wanneer heeft mijn kind een gameverslaving?

Gamen is erg populair onder jongeren. Of het nu gaat om online multiplayer games zoals Fortnite en Apex Legends, online spelletjes zoals Roblox en

Subway Surfers, of offline games zoals Grand Theft Auto en The Sims: een kind kan er gemakkelijk verslaafd aan raken. Het spelen van een spelletje is vaak enorm bevrijdend en leuk. Veel jongeren leren op die manier nieuwe vrienden kennen. Toch kan gamen ook flink uit de hand lopen.

Officieel is er pas sprake van een gameverslaving wanneer de persoon in kwestie gedurende zes maanden of langer gemiddeld meer dan drie uur per dag gamet. Over het algemeen geldt voor deze groep, die vooral uit jongeren bestaat, dat ze steeds meer tijd op hun computer door gaan brengen en daardoor minder tijd besteden aan andere delen van hun leven.

Artsen vinden deze definitie niet voldoende, omdat het geen aandacht besteedt aan de heftige gevolgen die een gameverslaving kan hebben.

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) komt een gameverslaving met drie kenmerken. Ten eerste heeft de speler geen controle meer over het gamen, of dit nu gaat over de hoeveelheid of de intensiteit. Daarnaast geniet gamen bij gameverslaafden de prioriteit boven andere belangrijke interesses en dagelijkse activiteiten. Ten slotte moeten zelfs negatieve consequenties de speler niet kunnen remmen in zijn of haar gamegedrag. Ook deze definitie staat echter niet vast. Veel onderzoekers vinden het niet duidelijk genoeg en zijn van mening dat er meer onderzoek gedaan moet worden om zo mensen met een gameverslaving op een effectievere manier te helpen.

Hoe vaak komen gameverslavingen voor?

Gamen ontwikkelt zich voor veel kinderen (en volwassenen) tot een groot probleem. Dagelijks gamet 43% van de jongens en 11% van de meisjes tussen de 12 en 16 jaar. Voor kinderen op de basisschool is dit aantal nog hoger: 50% van de jongens en 20% van de meisjes. Van deze groep heeft 3% last van problematisch gamen, terwijl dit op het voortgezet onderwijs 4% is. Opnieuw ligt dit percentage voor jongens (respectievelijk 5% en 7%) hoger dan voor meisjes (1% op zowel basis- als middelbaar onderwijs). Dit zijn allemaal cijfers uit een onderzoek uit 2018.

Hoe komt dat dan? Voor veel kinderen wordt de keuze om te beginnen met gamen gemaakt omdat het een hype is. Vooral spellen die opeens razend populair worden, zoals Fortnite, hebben dit effect. Gamen is leuk. Vaak kunnen kinderen via het spel praten met vrienden of nieuwe mensen ontmoeten. Bovendien zijn de meeste spellen zó gemaakt dat je gestimuleerd wordt verder te spelen: *nét* nog even dat volgende level halen *vóór* het tijd is voor huiswerk of even snel sparen voor die nieuwe outfit voor een avatar. Zo wordt het al snel erg moeilijk om te stoppen met spelen, vooral voor kinderen.

Er zijn echter nog meer redenen waardoor een gameverslaving zich kan ontwikkelen. Zo wordt gamen door kinderen ook vaak gebruikt als vluchtgedrag. Wanneer je kind zich terugtrekt omdat hij of zij niet goed in zijn of haar vel zit, is gamen een aantrekkelijke optie. Ze hebben dan immers de controle over het spel en ze weten precies waar ze aan toe zijn. Ook hoeven ze dan niet aan hun echte problemen te denken. Dit kan bijvoorbeeld komen door problemen binnen het gezin, geestelijke aandoeningen zoals een depressie of angsten, of eenzaamheid door bijvoorbeeld pesten. Ook groepsdruk en een gebrek aan steun kunnen hier een rol in spelen.

De gevolgen van een gameverslaving

Gamen is leuk, maar overvloedig gamen en het ontwikkelen van een gameverslaving kan leiden tot een hoop problemen. Zo kan een gameverslaving zowel emotionele als lichamelijke gevolgen hebben. Ook kunnen deze gevolgen langere tijd voortduren, waardoor je kind er nog jaren last van kan hebben.

EMOTIONELE GEVOLGEN VAN TE VEEL GAMEN:

- **Rusteloos en geïrriteerd gedrag** wanneer ze niet kunnen spelen;
- **Afgeleid** omdat ze altijd denken aan de laatste keer dat ze gespeeld hebben of uitkijken naar de volgende keer dat ze kunnen spelen;
- **Liegen** tegen vrienden en familie over de tijd die ze aan spelletjes besteden;
- Zich afzonderen van andere mensen zodat ze vaker kunnen spelen.

LICHAMELIJKE GEVOLGEN VAN TE VEEL GAMEN:

- **Vermoeidheid** door constante stimulatie van de ogen en hersenen;
- **Overgewicht** door te weinig lichamelijke beweging;

- Slechte **zithouding**, wat kan leiden tot bijvoorbeeld rugpijn;
- **Migraines** door te diepe concentratie;
- **Carpaal Tunnel Syndroom (CTS)**: een beknelling van een zenuw in de arm waardoor je pijn krijgt, tintelingen voelt, of een verdoofd gevoel krijgt;
- Slechte persoonlijke **hygiëne** doordat gamen prioriteit geniet over verzorging;
- **Bijziendheid** van de ogen.

MEER GEVOLGEN OP DE LANGE TERMIJN:

- **Slaapstoornissen** door te lang achter een scherm zitten;
- **Eetproblemen** omdat gamen het eetpatroon verstoort;
- Eenzaamheid vanwege het verwaarlozen van sociale contacten;
- Verhoogd risico op **oogaandoeningen**;
- **Financiële problemen**: videospellen en apparatuur kunnen erg duur zijn, terwijl er steeds minder tijd voor werk of educatie overblijft.

Het hele artikel lezen kan op:
<https://bit.ly/surfsleutelgameverslaving>

Door David Janssen
Bron: VPNgids.nl

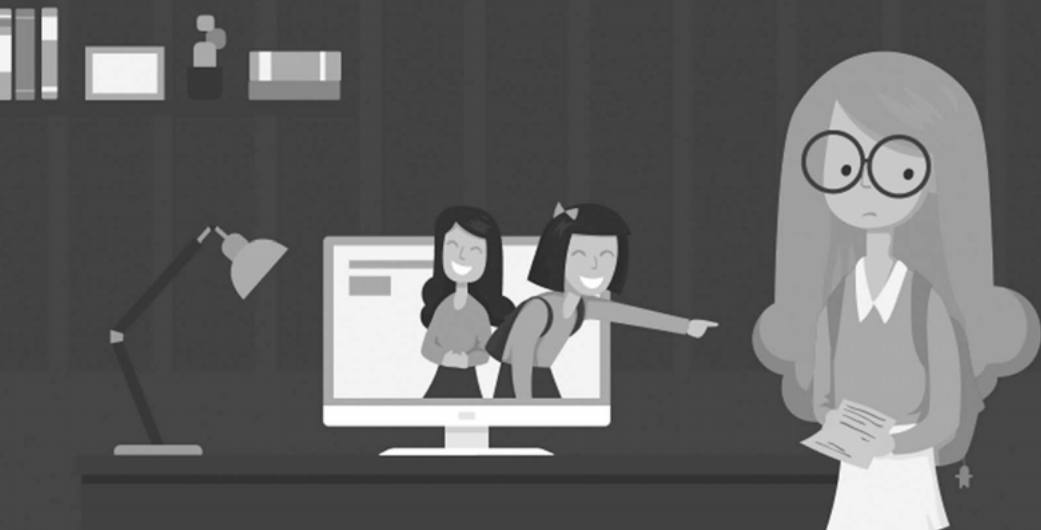

SURFSLEUTEL

©Surfsleutel

Cyberpesten deel 1: wat is cyberpesten?

Pesten buitenshuis kan voor zowel kinderen als volwassenen ontzettend heftig en naar zijn. In een samenleving waar communicatie steeds vaker online plaatsvindt, komen er echter nieuwe gevaren om de hoek kijken. Online pesten is er daar één van. Ruim 8% van alle jongeren in Nederland is al eens slachtoffer geweest van cyberpesten. Dit kan erg ingrijpend zijn. Als ouder wil je er voor je kind zijn in moeilijke tijden. Maar hoe doe je dat op een goede manier, als je kind online gepest wordt?

Cyberpesters verschuilen zich vaak achter schermen en gebruikersnamen. Toch kunnen **ouders cyberpesten**

aanpakken en zelfs helpen voorkomen voordat het gebeurt. De eerste stap voor ouders is zich wapenen met informatie. Begrijp wat cyberpesten is en onderneem vervolgens stappen om in te grijpen, te rapporteren en online pestgedrag te voorkomen.

Wat is cyberpesten?

Het Cyberbullying Research Center definieert cyberpesten als **“opzettelijke en herhaaldelijke schade die wordt toegebracht door het gebruik van computers, mobiele telefoons en andere elektronische apparaten.”** Deze interacties resulteren vaak in vernedering voor het slachtoffer. Ze zijn opzettelijk en meedogenloos.

Slachtoffers hebben het gevoel dat ze **nergens veilig** zijn voor een cyberpester.

Kenmerken van cyberpesten

Er zijn een paar belangrijke kenmerken die ouders kunnen helpen beslissen of hun kind te maken heeft met online pesten. Om een online interactie als cyberpesten te kunnen beschouwen, moeten onderstaande zaken van toepassing zijn:

- **Doelgericht:** het cyberpesten wordt gedaan met de bedoeling schade toe te brengen.
- **Herhaaldelijk:** bij digitaal pesten is er altijd sprake van herhaaldelijk pestgedrag.
- **Schadelijk:** het slachtoffer ondervindt schade die door de pester wordt toegebracht.
- **Gebeurt op een apparaat:** cyberpesten gebeurt op mobiele telefoons, computers, game-apparaten of andere elektronische apparaten.

Waar komt cyberpesten het meest voor?

Omdat cyberpesten online gebeurt via elektronische apparaten, kan het voor het slachtoffer onontkoombaar aanvoelen. Telkens wanneer hij zijn telefoon ontgrendelt of inlogt op zijn social media-account, kan hij met een aanval worden geconfronteerd. Digitaal pesten gebeurt vaak:

- Op **sociale media sites**
- Via **sms-berichten**
- Op **online messaging-apps**
- In **forums** en **chatrooms**
- Via **e-mail**
- Tijdens **online gaming** (denk aan Roblox)
- Tijdens **video live streams**

Digitaal pesten kan, net als elke andere vorm van pesten, ontzettend veel verdriet losmaken bij het slachtoffer. Sterker nog, het heeft vaak een **nóg** grotere impact dan 'regulier pesten'.

Cyberpesters kunnen hun slachtoffers **stalken of treiteren** via elektronische kanalen die in de vorige decennia niet bestonden. Bij online pesten wordt geen fysiek geweld gebruikt. Maar dat zijn niet de enige verschillen tussen het traditionele pesten en het cyberpesten van deze tijd.

Het verschil tussen online pesten en 'regulier' pesten

Uit een studie van het PEW Research Center blijkt dat **45% van de tieners bijna constant online** zijn. Dit geeft online pestkoppen meer mogelijkheden om zich op hun slachtoffers te richten. Bij cyberpesten zijn sommige beperkingen van het traditionele pesten opgeheven. Hierdoor kan digitaal pesten meedogenloos zijn en moeilijker te voorkomen.

Cyberpesten verschilt op een aantal manieren van het traditionele pesten:

- Er is geen face-to-face contact voor nodig – het kan **op afstand gebeuren**.
- Het kan **altijd en overal** gebeuren (ook bij een kind thuis, op zijn persoonlijke apparaat).

- Het contact met de pester vindt vaak **anoniem** plaats, zodat het moeilijker op te merken of aan te pakken is.
- Het bereik kan enorm zijn: video's of foto's kunnen **viraal gaan** op het internet.
- **Content** die door cyberpesters wordt gedeeld, zal **altijd online** blijven.
- Het schaadt alle betrokkenen, ook de reputatie van de cyberpesters.

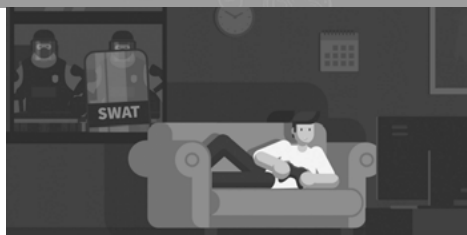
Daar komt nog bij dat digitaal pesten iedereen kan overkomen. Als je de beperkingen van de fysieke ruimte wegneemt, kan **iedereen een doelwit** worden.

Door: David Janssen

Bron: vpngids.nl voor het hele artikel

Wat is swatting en hoe zorg je ervoor dat jij geen slachtoffer wordt?

Beeld je eens in dat je rustig aan je computer zit en dit artikel leest. Plotseling schijnen er felle lichten en schijnwerpers door je raam. Tot de tanden toe bewapende politieagenten stormen uit het niets je kamer binnen. “Handen in de lucht!”, roept een van de agenten op een ferme en harde toon tegen je. Je hart klopt achter in je keel en je vraagt je af in welke Hollywoodfilm je bent beland. Dit moet een vergissing zijn, toch? Wat doe je op zo’n moment?

In dit scenario ben jij het slachtoffer van **swatting**. Iemand belt de politie en doet alsof jij een scherpshutter, ontvoerder of terrorist bent die kwaad in de zin heeft. Hulpdiensten nemen zo’n melding uiterst serieus en gaan direct over tot actie. Wat begon als een flauwe grap eindigt in een **keiharde confrontatie met de politie**, soms zelfs met dodelijke afloop. Swatting is een ernstig misdrijf dat je niet lichtvaardig moet opvatten.

In dit artikel staan we uitgebreid stil bij het fenomeen swatting, wie de swatters zijn en hoe je voorkomt dat jij slachtoffer wordt.

Wat is swatting?

Swatting is een levensgevaarlijke grap waarbij de dader de politie probeert te overtuigen dat er zich een levensbedreigende situatie voordoet. Degene die een valse melding maakt van een noodsituatie, noemen we een **swatter**. Door een telefoontje te plegen hoopt hij dat speciale eenheden en andere hulpdiensten met groot materieel uitrukken en een onschuldige man arresteren.

De term swatting is afgeleid van het acroniem **S.W.A.T.** Dat is een onderdeel van de Amerikaanse politie dat bestaat uit speciaal getrainde agenten. Zij worden ingezet als zich een levensbedreigende situatie voordoet, zoals een gijzeling, ontvoering, bommelding of schietincident. De afkorting staat voor *Special Weapons and Tactics*. Het oproepen van speciaal getrainde agenten voor een zogenaamde noodsituatie is een bekend voorbeeld van swatting. **Het fenomeen is echter een stuk breder.** In het verleden zijn ook de brandweer, politie, ambulances of

maaltijdbezorgdiensten doelbewust naar een nietsvermoedend slachtoffer gestuurd. S.W.A.T. is weliswaar een Amerikaanse benaming, maar iedereen overal ter wereld kan het slachtoffer worden van swatting. Swatting komt in belangrijke mate voort uit de **online gaming community**. Rivaliserende gamers gaan elkaar te lijf met swatting-aanvallen. **Het beperkt zich niet tot deze groep:** iedereen kan het slachtoffer worden van swatting, zeker als je op internet te veel informatie over jezelf prijsgeeft.

Hoe komen swatters aan hun informatie?

Om een swatting-aanval uit te voeren, moet de dader het een en ander over zijn slachtoffer weten, zoals zijn woonadres. Grofweg proberen ze op drie manieren zo veel mogelijk over hun slachtoffer te weten te komen.

1. **Doxing:** wanneer iemand privé-informatie van een ander open en bloot op het internet plaatst, veelal om de betreffende persoon te intimideren of angst aan te jagen, is er sprake van doxing. Persoonlijke gegevens zoals naam en woon- of bedrijfsadres zijn dan voor iedereen toegankelijk. Als deze informatie online staat, kunnen swatters daar misbruik van maken. Niet voor niets werkt de Nederlandse overheid aan wetgeving om doxing strafbaar te stellen.

2. **Social engineering:** social engineering is een vorm van bewuste psychische manipulatie. Hackers en internetcriminelen halen alles uit de kast om wachtwoorden, inloggegevens, financiële informatie en andere vertrouwelijke gegevens buit te maken. Swatters gebruiken deze methode ook, vaak om een huisadres van hun slachtoffer te achterhalen. Ze doen zich veelal voor als een medewerker van de klantenservice, bank, overheidsorgaan of handhavinginstantie om zoveel mogelijk over hun doelwit te weten te komen.
3. **Sociale media:** tegenwoordig delen mensen steeds meer over hun privéleven op sociale media. Ze schrijven updateberichten, plaatsen foto's en checken in bij een restaurant of winkel. Daarbij geven ze vaak hun locatie prijs. Dat is waardevolle informatie voor een swatter. Hiermee kunnen ze een swatting-aanval ontlokken op sociale media als Facebook, Twitter of Reddit. Bedenk daarom goed wat je wel en niet met de buitenwereld deelt.

Meer lezen over swatting:
<https://bit.ly/Surfsleutelswatting>

Auteur Anton Mouse
Bron VPNGids.nl

Mag je een filmpje van internet gebruiken voor je presentatie? Of zomaar een foto van je vrienden op Instagram plaatsen? Internet, sociale media en auteursrecht hebben meer met elkaar te maken dan je denkt. Sterker nog, we hebben er dagelijks mee te maken. Er zijn namelijk regels voor auteurs- en portretrecht en die gelden ook op internet en sociale media.

Wat is auteursrecht?

Wanneer jij een foto, filmpje, tekst, lied, schilderij of sieraad maakt, heb je automatisch het auteursrecht. Auteursrecht wordt ook wel copyright genoemd. Daar gebruiken we vaak het symbool © voor.

Het auteursrecht helpt de maker zijn werk te beschermen tegen reproductie of publicatie zonder zijn toestemming. Op die manier kan hij/zij er zijn brood mee te verdienen. Dankzij het auteursrecht heeft de maker ook:

- Het recht op naamsvermelding
- Het recht op verzet tegen een bewerking of misvorming

Wat is portretrecht?

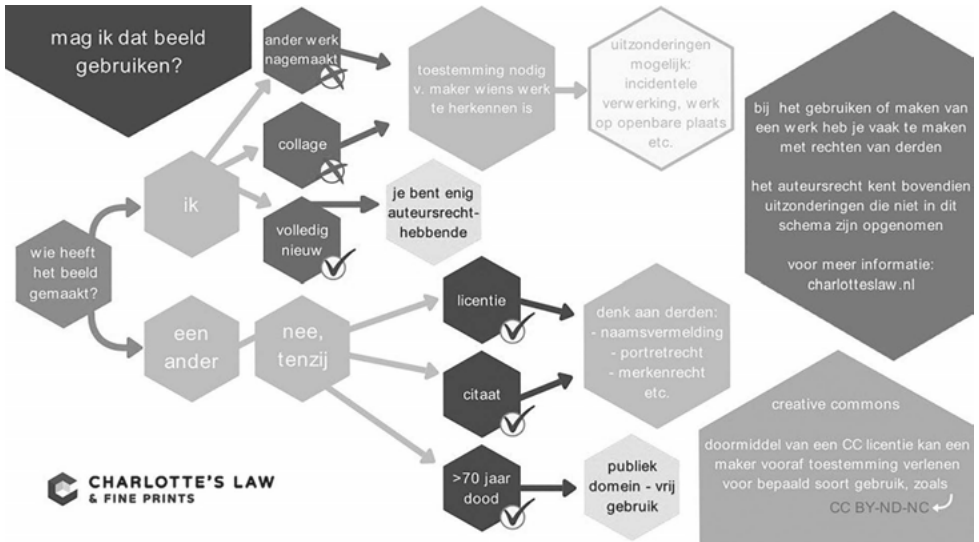
Het auteursrecht beschermt ook je portretrecht. Daarmee heb je exclusief recht op je eigen afbeelding. Dat betekent dat je bezwaar kan maken tegen de publicatie van jouw portret als jij daar een belang bij hebt. Bekende personen en fotomodellen hebben een *financieel belang*: zij verdienen geld met hun bekendheid, dus hun portret is geld waard. Iedereen heeft een belang bij *privacy*, dat is je persoonlijke vrijheid. Die is in het geding wanneer jij er last van hebt dat je portret zonder jouw toestemming wordt gepubliceerd. Publiceer dus niet zomaar foto's van iemand op internet, daarmee loop je het risico zijn/haar belang te schaden. Met deze fotoquiz test je je kennis over het portretrecht.

Auteursrechten, hoe zit dat op internet?

Internet maakt het makkelijk om andermans werk te gebruiken, te kopiëren, te delen, te remixen en te bewerken. Maar de regels voor auteurs- en portretrecht gelden ook op internet en sociale media.

Juriste Charlotte Meindersma ontwierp onderstaande infographic over beeldgebruik volgens het Nederlandse auteursrecht.

- Toestemming vragen voordat je andermans foto (of tekst) op Facebook, Instagram of je eigen website plaatst

Sinds juni 2021 zijn de regels voor auteursrecht in de EU veranderd. Deze nieuwe regels hebben vooral effect op de grote online platformen. Deze partijen (zoals Twitter, Facebook en YouTube) worden namelijk nu verantwoordelijk gehouden voor de foto's en video's op hun platform, in tegenstelling tot de uploader. Dat betekent dat ze foto's en video's vooraf moeten controleren op inhoud die inbreuk maakt op het auteursrecht. In dit artikel lees je meer over de nieuwe wetgeving.

- of: met bronvermelding een beroep op het citaatrecht doen
- Embedden, mits je je aan de voorwaarden houdt

En wat kan je beter niet doen?

- Zomaar plaatjes / video's / muziek downloaden van internet. Ook streamen vanaf een illegale bron mag niet
- Zomaar foto's van een ander op internet en sociale media plaatsen

Foto's publiceren op internet – wat mag je wél doen?

- Alleen afbeeldingen gebruiken waarvan jij de rechten hebt, óf die rechtenvrij zijn

In Nederland geldt een downloadverbod. Nu.nl neemt je mee in wat je allemaal moet weten over het Nederlandse downloadverbod.

Meer weten over auteursrecht? Wikikids heeft allerlei handige informatie verzameld voor kinderen in groep 7 en 8.

Creative Commons

Bij Creative commons (CC) geven makers bij voorbaat toestemming om hun werk (digitaal) te gebruiken, delen

en/of bewerken. Er zijn wel voorwaarden aan verbonden, deze worden aangegeven met een code. Hier vind je uitleg over Creative Commons en de verschillende codes/licenties: <https://creativecommons.nl/uitleg/>

Bron: *Mediawijsheid.nl*

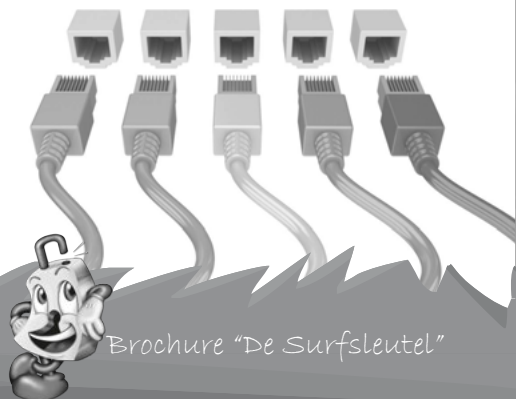
Organisaties op het gebied van Internetveiligheid en mediawijsheid

www.mediawijzer.net is hét online loket voor iedereen die (professioneel) te maken heeft met of meer wil weten over mediawijsheid. Mediawijzer.net is opgezet door het Mediawijsheid Expertisecentrum, op initiatief van de ministeries van OCW en Jeugd en Gezin. In de dossiers vindt u de informatie overzichtelijk op thema gerangschikt.

Media spelen een steeds belangrijkere rol in onze samenleving. Media zijn overal en hun maatschappelijke impact is groot. Op deze site vindt u allerlei informatie op het gebied van mediawijsheid; het vinden en begrijpen en maken van media in een door media gedomineerde samenleving.

Postadres:
Mediawijzer.net
Postbus 778
2700 AT
Zoetermeer

Bezoekadres:
Paletsingel 32
2718 NT
Zoetermeer

De Media Ukkie Dagen zitten er weer op. Tijdens de 2022-editie van de Media Ukkie Dagen was heel veel te beleven, te maken en te doen. Talloze ouders zijn op weg geholpen met tips, tools en adviezen. Ook werd het nieuwe Iene Miene Media-onderzoek gepresenteerd, vol met inzichten over hoe ouders de mediaopvoeding van hun ukkies beleven. Netwerk Mediawijsheid blikt terug op een geslaagde campagneweek. We zetten de hoogtepunten op een rij.

Het thema van de Media Ukkie Dagen was dit jaar: Swipe, stap, sprong. Met de tips die bij dit thema horen geven we antwoord op vragen als: kun je een kind alleen met een tablet, tv, smartphone of boekje laten spelen of is samen beter? Hoe begeleid je een kind stap voor stap in de 'digitale wereld'? Hoe zet je media in, zodat een kind er ook iets van leert en sprongen maakt? En hoe maak je keuzes die aansluiten op de ontwikkeling van het kind?

Resultaten Iene Miene Media-onderzoek 2022

Mediaopvoeding is onder ouders van kinderen van 0 t/m 6 jaar geen urgent onderwerp. Bij maar liefst driekwart

van de ouders staat mediaopvoeding op de laatste plaats – na gezonde voeding, voldoende bewegen, sociaal gedrag en hygiëne. Net als voorgaande jaren onderschrijft een ruime meerderheid van de ouders vooral de positieve effecten van media, zoals betere taalontwikkeling en rekenvaardigheid. Ook vinden ze media goed voor de creativiteit. Ouders zijn zich echter onvoldoende bewust van de schadelijke langetermijneffecten. Slechts een kwart van de ouders maakt zich zorgen over negatieve effecten zoals bijziendheid of overgewicht.

Ook werden tijdens de campagne twee WegWijzers (2-4 jaar, 4-6 jaar) gelanceerd. Deze zijn ontwikkeld door Mediasmarties en staan bol van tips om samen te lezen, kijken, luisteren, spelen en doen. Met én zonder scherm. Binnen en buiten.

Mediasmarties WegWijzers

De beste mediatips voor kinderopvang, onderwijs en opvoedprofessionals

Ben jij op zoek naar mooie en goede on- en offline media? Mediasmarties helpt je hierbij en heeft ook dit jaar voor de Media Ukkie Dagen twee WegWijzers (2-4 jaar, 4-6 jaar)

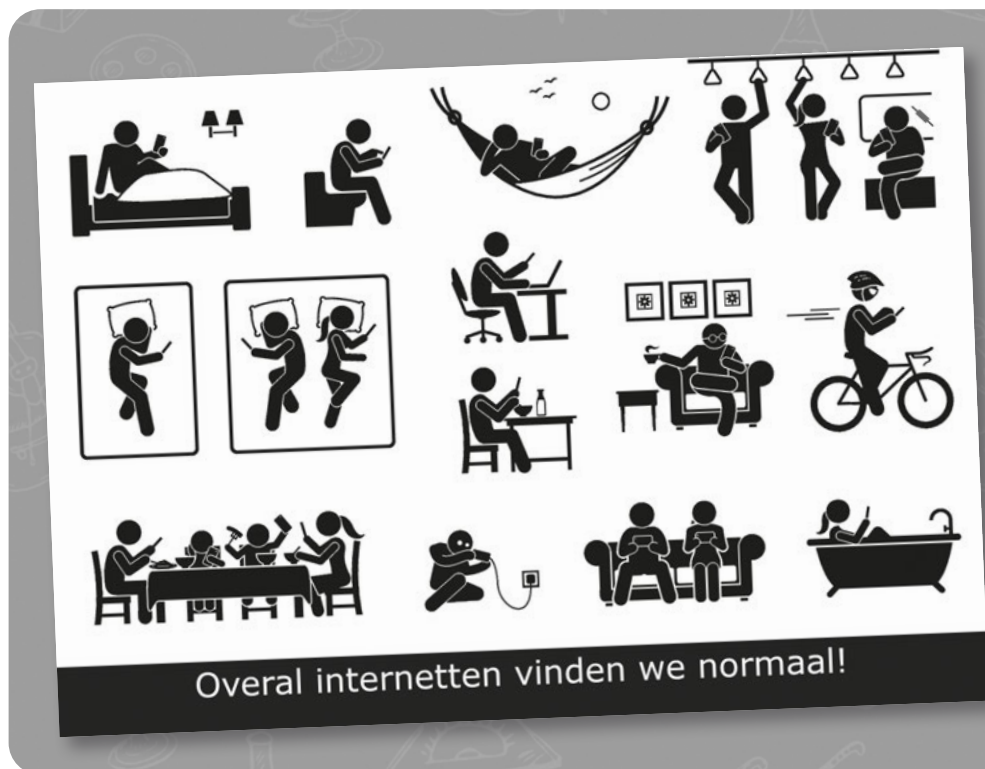
ontwikkeld. De nieuwe WegWijzers staan in het teken van 'Kijk hoe ik groei'. Van baby tot oma/opa, van rups tot vlinder en van zaadje tot bloem.

Gebruik de WegWijzers om samen te **lezen, kijken, luisteren, spelen en doen**. Met én zonder scherm. Binnen en buiten. Zo weet je niet alleen dat de inhoud geschikt is voor het kind, maar creëer je eenvoudig de balans en variatie die nodig is. Ook dagen we je

uit om waar mogelijk de media samen te gebruiken. Daarmee zorg je voor de begeleiding die (jonge) kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen.

De WegWijzers staan op:
<https://www.mediaukkiedagen.nl/wegwijzers/>

Auteur: Tommy de Bruijn
Bron: mediawijzer.net

Brochure Kinderinternet de Surfsleutel

In samenwerking met DNB Groep B.V. wordt elk kwartaal een Surfsleutel brochure uitgegeven. Deze brochure wordt mogelijk gemaakt door regionale adverteerders en in 18 regio's aangeboden aan 25 verschillende basisscholen. Iedere basisschool ontvangt in eerste instantie gratis 25 exemplaren en kan naar wens meer exemplaren kosteloos aanvragen.

Met het verspreiden van deze brochure hopen we de naamsbekendheid van Kinderinternet de Surfsleutel te vergroten en verwerven we de middelen om de Surfsleutel online te houden.

De brochure bevat naast informatie over onze kinderwebsite www.surfsleutel.nl vooral veel tips en informatie voor kinderen, hun ouders en begeleiders over hoe je veiliger en kindvriendelijker op het internet kunt surfen. Daarnaast spelen we in op actuele onderwerpen zoals het gebruik van sociale media.

Een aantal van deze brochures is nu ook van deze website te downloaden.

Wenst u de brochure ook gratis te ontvangen dan kunt u deze bij bestellen via: DNB Groep B.V., telefoonnummer 0598-398800 of email: receptie@dnbgroep.nl

SURF SLEUTEL

KlaraViskova@shutterstock.com

Sociale en maatschappelijke doelstelling

Kinderinternet de Surfsleutel heeft een sociale en maatschappelijke doelstelling. Wij vinden het belangrijk dat kinderen over een gratis veiligere en kindvriendelijke internetomgeving kunnen beschikken, waar ze geen zaken in tegen komen waar ze niet mee geconfronteerd behoren te worden.

Vanaf januari 2018 heeft de redactie van de Surfsleutel besloten haar maatschappelijke verantwoordelijkheid verder op te pakken door haar redactie open te stellen voor mensen die uit een sociaal isolement willen

komen of een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Mensen die graag zinvol bezig willen zijn. Voor wie het weer krijgen van een dag/ arbeidsritme of het opdoen van sociale -en/of arbeidsvaardigheden belangrijk is.

We gebruiken onze redactie als plaats waar zij op eigen tempo kunnen werken aan een stukje persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden. Wij vinden het belangrijk dat men het gevoel heeft zinvol bezig te zijn en dat dit gewaardeerd wordt. Ieder mens is waardevol en kan op zijn eigen manier van alles bereiken! Zie ook www.sleutelenaanjetekomst.nl

Vrijwilligers Nicolette en Daisy maken samen pepernoten voor het vernieuwde recept op de Surfsleutel.

lengte

km

kilometer

kilometer

hm

hectometer

x10

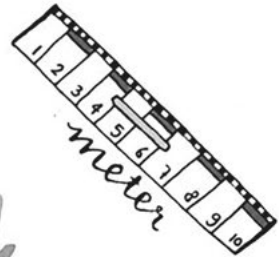
dam

decameter

:10

m

meter

meter

dm

decimeter

centimeter

cm

centimeter

mm

millimeter

Chanine
Hameetman

MediaDiamant

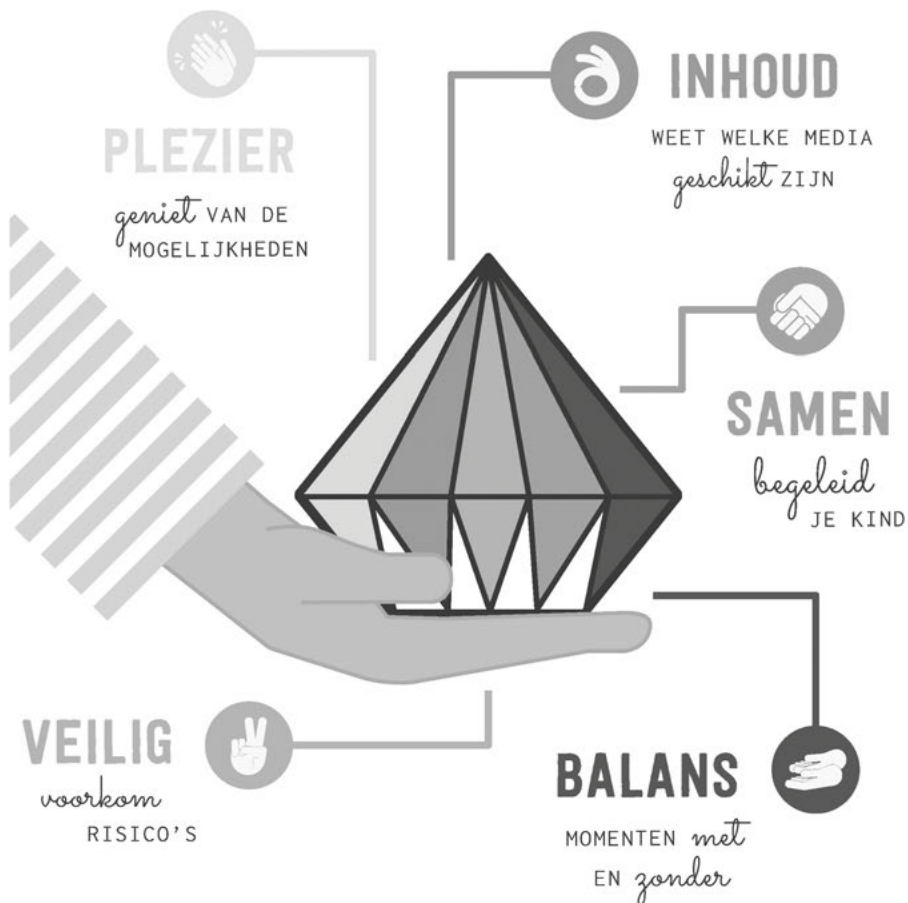
Wegwijs in mediaopvoeding

Op mediawijsheid.nl/mediadiamant vind je concrete tips hoe je de MediaDiamant kunt gebruiken.

Zelf aan
de slag?

DRAAI DIT VEL
OM EN VOUW JOUW
MEDIADIAMANT!

BEELD EN GELUID

Platform voor de
InformatieGesamting

Kennisnet

KB

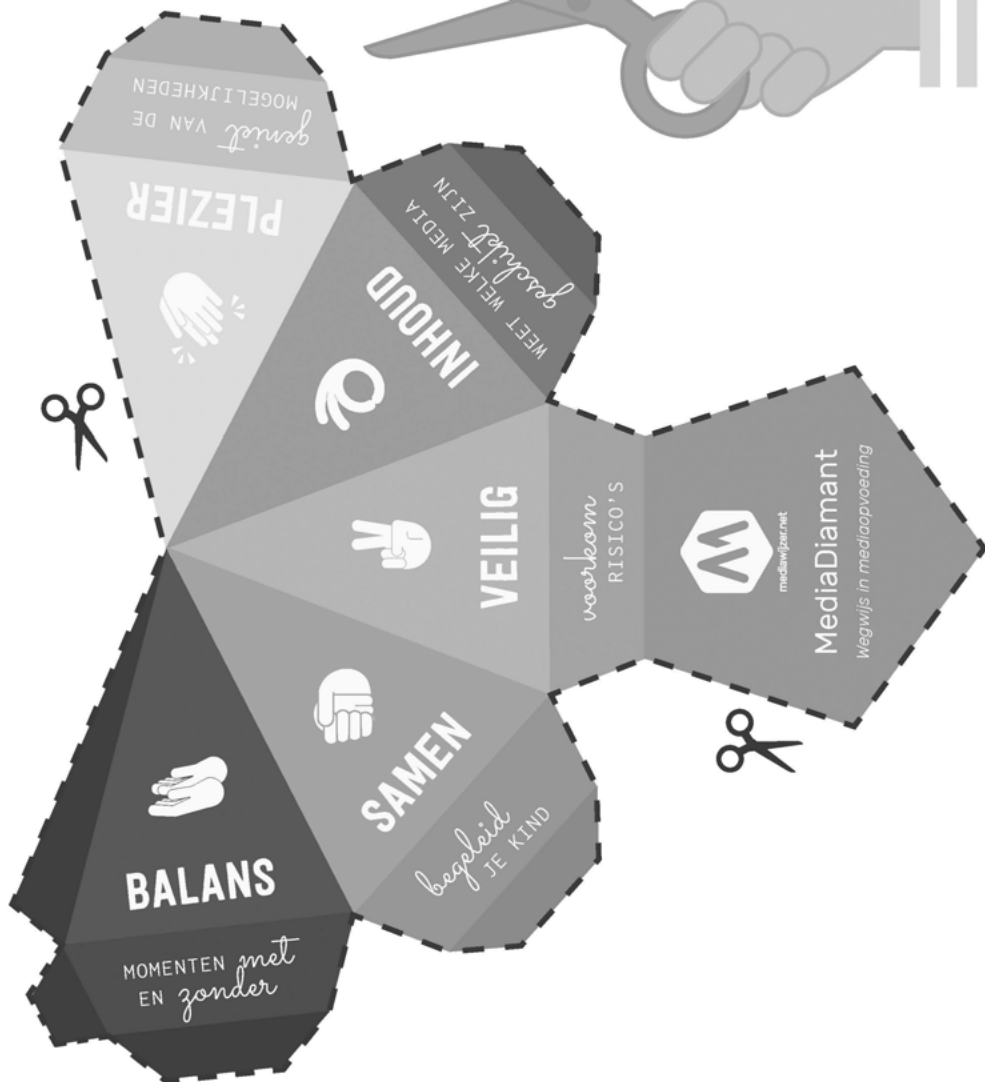
Koninklijke Bibliotheek
Nationale bibliotheek van Nederland

HOUD HET *zelf* IN DE HAND!

KNIP, VOUW & PLAK

JOUW *eigen* MEDIADIAMANT.

Save the Date: Media Ukkie dagen 2023

De week van de Media Ukkie Dagen 2023 is bekend. Van 24 t/m 31 maart wordt er weer stilgestaan bij het mediawijs opvoeden van kinderen van 0 t/m 6 jaar. Netwerk Mediawijsheid wil jonge kinderen, hun ouders en (professionele) opvoeders bewust

maken van de vele kennis die er al is op het gebied van mediaopvoeding.

Net als vorig jaar spelen de netwerkpartners van Netwerk Mediawijsheid een belangrijke rol tijdens de Media Ukkie Dagen 2023. Denk aan mediacoaches,

CJG's, kinderdagverblijven en bibliotheken. Gezamenlijk dragen zij de campagneboodschap uit en organiseren zij activiteiten.

Lees meer over de Media Ukkiedagen:
<https://www.mediaukkie-dagen.nl>

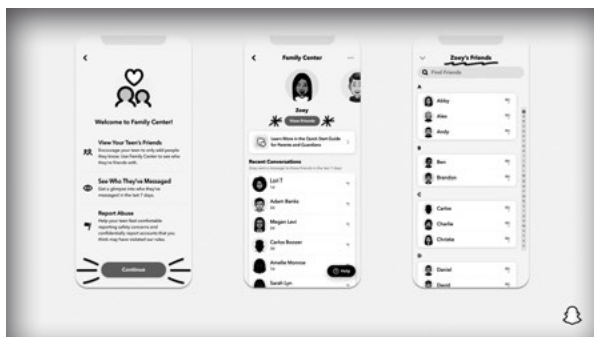
Snapchat introduceert Family center

Deze nieuwe functie geeft opvoeders meer inzicht in contacten van hun tieners in de app.

Door Jan Meijroos Augustus 11, 2022

Snapchat heeft deze week Family Center geïntroduceerd, een handige functie die ouders/verzorgers inzicht geeft - met toestemming van hun kind - in de vrienden en contacten van hun kind. Hiermee zet snapchat een nieuwe stap naar een veiliger internet.

Snapchat is een populair communicatiemiddel onder jongeren. In Nederland bereikt de app meer dan 90% van alle jongeren in de leeftijd van 13 - 24 jaar. Door de grote, nog altijd groeiende,

jonge Snap-community, wil Snapchat de veiligheid van tieners extra waarborgen. Om die reden introduceert Snapchat de nieuwe in-app

functie Family Center. Family Center geeft ouders/verzorgers en verzorgers inzicht in wie er bevriend is met hun kinderen op Snapchat en met wie ze contact hebben, zonder de inhoud van die gesprekken te kunnen zien. Dit alles gebeurt met goedkeuring van de tiener.

Family Center wordt vandaag gelanceerd in de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Australië, Nieuw Zeeland en Canada. Begin oktober 2022 is Family Center ook in Nederland beschikbaar in een Nederlandse versie.

Lees meer over Family Center:
<https://bit.ly/Surfsleutelfamilycenter>

Gratis materialen

Ben je op zoek naar handige tips of juist naar wat afwisseling van de gebruikelijke lesstof? Op deze pagina vind je leuke spelletjes, kleurplaten, handige tips en ezelsbruggetjes die je gratis kan downloaden! Wil je kind bijvoorbeeld meer oefenen met taal of Engels? Ga dan aan de slag met het klanckenkwartet of download de handige deurhangers met Engelse woorden.

Lees meer: <https://www.squla.nl/downloads>

NOUW

Kinderinternet de Surfsleutel

Noordhaven 98
4761 DC Zevenbergen

Bezoekadres:
Noordhaven 98
4761 DC Zevenbergen

M: 06-48467697
(op werkdagen bereikbaar tussen 9.00 en 13.00 uur)

E: info@surfsleutel.nl
W: www.surfsleutel.nl

De redactie van de Surfsleutel is te bereiken via:
E: redactie@surfsleutel.nl

Uitgever:

DNB GROEP
SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

WWW.DNBGROEP.NL

DE UITGEVER EN DE SURFSLEUTEL ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER EN/OF DE SURFSLEUTEL.

